

RSV

Hrozba pre predčasne narodené deti

Ak infekcia prechodne príliš skoro, spusti celý rad negatívnych procesov

O kým vírusu chrípky je častou príčinou infekcií dýchacích ciest v jesenných a zimných mesiacoch aj respiračné syncytiálny vírus (RSV), šíriaci sa kvapôčkovou infekciou. Jeho schopnosť infikovať vonkajším prostredím ho favorizuje na vznik epidémií miminimálne tak efektívne ako pri vírusoch chrípky, povedal MUDr. Juraj Jakubička z ambulancie detskej pneumológie a Riziologického ústavu v Nitre.

Zabíjaj pre oslabený organizmus

Pre oslabený organizmus je RSV ľahko zdvíhajúcou vírus, závažné komplikácie, ba až smrť spôsobuje, ak sa telo nevie dočasne brániť. „RSV je veľmi častou príčinou infekcií dýchacích ciest najmä v ranom veku. Asi dve tretiny detí sú infikované počas prvého roku života a takmer všetci sa s infekciou stretnú do dvoch až troch rokov,“ uviedla primárka Kliniky detskej pneumológie a fizioológie UN Bratislava MUDr. Jaroslava Orosová. Podľa nej čím je dieťa mladšie, tým ťažšie je priebeh RSV infekcie. „Najzávažnejší priebeh má u detí medzi druhým až siedmym mesiacom života, významné komplikácie predstavuje pre predčasne narodené deti, je pri ňom s chronickým pľúcnym ochorením a pri deťoch s vrodenými chybami srdca,“

ZAUJÍMAVOSTI

■ na ňo RSV preživa 20 minút, na povrchu kuchynskej linky až 3 hodiny

■ človek s dobre fungujúcou imunitou vylučuje RSV ešte 7 dní po prekonaní infekcie

■ v Európe je u detí mladších ako 2 roky RSV príčinou hospitalizácie približne v 45 % prípadov infekcií dýchacích ciest

■ v USA spôsobujú infekcie RSV viac smrti ako chrípka

■ bronchiolitída, spôsobená RSV, je najčastejším dôvodom hospitalizácie detí mladších ako 2 roky

■ po podaní špecifickej profylaktiky sa symptómy RSV infekcie vyskytujú opakovane len u 6,4 % detí

■ skupine detí, ktorým nebola podaná účinná profylaktika, dochádzalo k infekciám až u 18,9 %

Zdravotnícké noviny
časopis pre lekárov a nemocnice

Prečo čítať Zdravotnícké noviny

MUDr. Marján Peter, MPH, prezident AN a riaditeľ bardejovskej nemocnice

Zdravotnícké noviny čítam už 15 rokov. Noviny sú rozdelené na dve časti, jedna sa venuje zdravotníckej problematike a druhá je odborná. Čítam skoro prvú časť (za však nemôžem, že si nezapamätám už tu druhú). Sú tam publikované informácie, s ktorými niekedy môžem súhlasiť.

” Sú tam informácie, s ktorými niekedy nemôžem súhlasiť, s niektorými zase nemusím, ale to už tak býva.

hlásiť, s niektorými zase nemusím, ale to už tak v živote býva. Púta ma by malo byť samozrejme pre akéhokoľvek riaditeľa praktického napríklad v nemocnici, že si každý týždeň číta a prečíta Zdravotnícké noviny.

R809193

Bakteriá

S meningokokom sa hrá o život, najmä u detí

Lekári odporujú primárnu prevenciu, teda očkovanie

MINIROZHOVOR

Prof. MUDr. Karol Králinský, PhD.

prednosta II. detskej kliniky SZU DFNP v Banskej Bystrici

Aké sú riziká medzi s lekmi prvého kontaktu pri diagnostike meningokokovej infekcie? U nich môže byť výnimočne problém. Je potrebné, aby na ochorenie myslieť. A to je občas veľký problém, pretože toto ochorenie má svojej výsky. Ak na pohotovosť

príde u deviatej dieťa s tým, že má horúčku, lekári to môže považovať za úplne bežné vírusové ochorenie. Dieťa dostane nejaké antipyretikum, príde domov a tri hodiny môže byť živý. Je to veľmi ľahké rozhodnutie. Vývoj tohto ochorenia pritom môže byť veľmi prudký, nezodržateľný. Pri veľmi malých deťoch by som vždy volal výzvu konzultácie alebo odovzдание na pohotovosť.

K primárnej prevencii patrí očkovanie. Pri meningokokoch ide o neoprávnené očkovanie. Aké máte skúsenosti s pediatrami a ich prístupom k týmto vakcínám?

Malá Dianka svoj boj s nebezpečným ochorením vyhrala.

Foto: Tomáš Hanzák

Vysoká horúčka, zimnica, nevoľnosť, viacnásobné bolesti hlavy. Diagnostika? Klasická chrípka, alebo aj meningokok.

Meningokok, teda baktéria Neisseria meningitidis vylučovaná najmä hnisavými mozgovými pľúcami a meningokokovú sepu - otravu krvi, lebo najčastejšie nebezpečnejšie v tom, že sa začína je ťažko rozpoznateľná a má veľmi rýchly priebeh.

Veľní agresívny

Zpät mozgových pľúc postupu rýchlo a je veľmi agresívny, prakticky v priebehu 24 až 48 hodín môže spôsobiť smrteľnú otravu. Preto je nevyhnutná intenzívna lekárska sta-

rointenzívne. „Nie je problém liečiť ho, ale vždy začať liečiť,“ upozornil prof. MUDr. Karol Králinský, PhD., prednosta II. detskej kliniky SZU Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Banskej Bystrici. Preto je podľa neho potrebné podať neokázane antibiotiká už na pohotovosť. „Niekedy však urabi aj hodina,“ dodal profesor.

Najväčšie ohrozené deti

Najväčšie ohrozené sú deti do 1. roka veku, potom deti medzi 1. a 2. rokom a mladšie ako vek medzi 15 a 19 rokov. Svoje toto je v rámci Slovenska v Trnávke, ktorých dnes 4-ročná dcéra Dianka meningokok dostala. „Do 24 hodín sa zo

zdravého dievčatka stal baktériou o život,“ spomína mama Dianky, Miroslava Slovákova. Malá Dianka sa začala sťažovať na únavu a bolesť hlavy, dostala horúčku. „Bolejš sa mi to nerobilo. Horúčku mala už aj pred tým, ale tentokrát to bolo iné, bola tieň, spavá,“ rozprávala mama Dianky.

Dievčatko preto zanechalo do nemocnice, kde si ja nechala. V noci si všimla, že sa jej vytvorili červené fľaky a hneď to oznámila sestru. Okamžite ju previezli do Banskej Bystrice. Lieky u malá Dianky zabrali za dva dni. Lekári zistili, že náška prírodou má. Z posledných 10 rokov lekári sa zaznamenali každoročne nie-

viac ako 50 prípadov ochorenia s meningitídou úmrtnosťou až do 40 %. Výskyt je síce relatívne nízky, následky však býajú tragické.

„Existuje viacero skupín meningokokov, ktoré sa označujú písmenami a majú nerovnaké rozšírenie po svete. V súčasnosti poznáme 15 serotypov meningokokov, z ktorých najčastejšími pôvodcami sú skupiny A, B, C, Y a W 135,“ dodal profesor.

Jedným z typických príznakov náklady sú aj červené fľaky a petechie. Ak ich zvidiekať alebo pediatr či lekári na pohotovosť nájska na tele, musia okamžite ísť do nemocnice. Na rýchlu a amatérska diagnostiku, či ide

alebo nie, je potrebné, sa môže použiť aj takzvaný Tumblerov test postarom. „Stlačiť prstom priemernej silnery potvora o kolo u a prípade, ak petechie nezmenzia, je pravdepodobné, že ide o inovatívne meningokokové ochorenie,“ dodal profesor K. Králinský.

Najlepšia prevencia

Ako doplnil prednosta, najlepšou primárnou prevenciou je očkovanie. Dnes je na prevenciu trhu zaregistrovaných päť vakcín proti meningokokom. Jedna je len na očkovanie proti serogrupine C, jedna na očkovanie proti serogrupinám A + C a dve ďalšie sú štvorvalentné, a teda chránia proti serogrupinám A, C, W135, Y. Existuje aj vakcína proti serogrupinám B, ktorá rúva u nás nie je dostupná. Očkovanie proti meningokokom nie je povinné a pacient si musí rozhodnúť, či sa nechce očkovať. Pri niektorých vakcínach (polysacharidových) je potrebné pred očkovaním každé 2 až 4 roky, kom-
binovalné vakcíny poskytnú celoživotnú ochranu. (M)